

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumerează și la poșta și la librării.

În România:

la dl Carol Schuler în București, strada
Lăberint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cenți v. n. sau 15 bani rom.

Abonament lunar

pentru August st. v.

— cu prețurile din capul foii —

invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Wekerle și Kossuth.

Acesta este păcatul și greșala celor tari, că ei nu voesc să audă nici-odată ori prea rar și de silă glasul adevărului. Bastila în Paris, Edi-Kulé în Stambul, Spielbergul Austriei care dovedesc însă că mijloacele de odă ale celor tari au căzut, și vă spun că și mijloacele de azi ale celor tari vor căde.

Nu se poate, ca acest rost istoric să nu aibă și la noi — rostul său; nu se poate să șovăim un moment asupra adevărului că nu va mai trece multă vreme și vom vorbi de Vaș și Seghedin ca de o Bastilă învinsă, de un Edi-Kulé pustiu.

Ce încercă să ne încovoie azi — este numai forța, pe care împregiurări norocoase a pus-o în mâinile Maghiarilor. Se schimbă însă împregiurările, și se vor schimba și raporturile de forță.

Azi trebuie să îndurăm încă efectele plenitudinii sale.

Și dacă Wekerle amenință — el numai pe forță se bazează. Pentru-că în toată cuvântarea lui n'am găsit decât idei naturale situației de stăpân, ce-și arangiază d. e. curtea sa domnească cum îl trage inima.

Nici o reflexiune de altfel, nici un simțământ mai deosebit, și deci — o personalitate comună.

Vom dovedi-o cu discuția asupra unui punct important atins în discursul său și prezentat ca și rețezat simplu de forța sa.

Acest punct merita în tot cazul să fie luminat de o liniștită minte politică, care se pare, nu trebuie căutată, nici se va găsi la Wekerle.

Wekerle a pus în discuție un ideal al neagațiunii stărilor de azi din Ungaria și a zis simplu că el este inadmisibil.

Importantele texturi sînt acestea:

Chestia naționalităților, — deși o atare chestie în generale nu recunoște, — sau mai bine postulatele: ca în state poliglote să se înființeze cercuri administrative după naționalități, în care apoi se arangă la preponderanță — prin neglijarea limbii oficiale a statului — limbile diferitelor naționalități; chestia

aceasta zic — nu este nouă; cu privire la nașterea ei este din același timp cu originea chestiunii de naționalitate, care ca o problemă universală s'a manifestat în cartalul ultim al secolului trecut și care în reacțiunile sale se manifestă și la noi, la început mai moderat, apoi în cercuri tot mai largi în decursul întregului secol prezent, și care este o idee politică permanentă, pe care însă — chestiunile sociale și economice o vor despoia de caracterul de principal și eminent.

Și mai la vale ministrul zise earăși:

Nu vom suferi nici o încercare îndreptată ca un atac asupra integrității (!) statului maghiar și nici un fel de limitări noue de drept public, care ar deosebi pe locuitorii acestei țări după naționalități, și care ar înființa împărțiri, cercuri și administrațiune după naționalități. De altă parte însă nu facem nici o deosebire de limbă între cetățenii statului. Toate instituțiile statului le facem posibile pentru toate naționalitățile. Li împărțim în toate direcțiile de avantagiile și binecuvântările unei administrațiuni înțelepte, binefacătoare și îngrijitoare, ba, dlor, încât va concede puterea și influența statului ne vom îngriji și de aceea, ca să procurăm și concetățenilor de altă limbă conștiința că ei sînt cetățeni egal îndreptățiți ai acestui stat. Aceasta este politica tradițională, pe care trebuie să o urmărim fără schimbare, și numai aceasta poate să fie procedura unui bărbat de stat liberal.

Două idei rezultă lămurit ca convingeri de o eternă siguranță ale politicianilor „liberali“: 1) prima idee este, că împărțirea Ungariei în teritorii naționale cu administrație autonomă-națională nu poate fi admisă de nici un serios politician maghiar; 2) a doua idee este, că atât acest „ideal“ cât și punctul de vedere al Maghiarilor față de dînsul alcătuiesc un vechiu și deci întemeiat și aprofundat curent istoric în patria noastră.

Bine.

Observăm numai, că aceste mărturisiri ar fi putut să fie și comentate de ministru. Pentru-că am fi fost foarte curioși să știm: de ce, cauza pentru care discuțiile nu mai începe asupra acestor curente istorice și — admittând puterea de drept a legilor de azi — ar fi fost totuși interesant să auzim pe Wekerle, care din cele două curente ofer mai multă pace, prosperare, fericire patriei noastre? Ministrul ar fi avut meritul — dacă s'ar fi pronunțat asupra acestor întrebări — să deschidă o interesantă discuție.

Pentru-că după cât cunoaștem noi scripturile ungurești, Wekerle nu a re-

dreptate când prezentă chestia așa, ca-și-cum nici-odată curentul maghiar nu ar fi făcut concesii curentului autonomist-național.

O probă.

La 1859, un moment, în care Kossuth spera, că va întreprinde cu succes o acțiune pentru visul său de independență, Kossuth, marele Maghiar Kossuth, face cu Cuza Vodă un pact asupra stărilor interne ale Ungariei. În acest pact de șapte puncte se zicea, că pentru pacea și frățietatea națiunilor maghiară, română și sârbă, se dau „aceleași drepturi, aceleași libertăți pentru toți locuitorii Ungariei fără deosebire de rasă și religie“, și se oferia: „autoromia comunelor și comitatelor“, cu limba oficială a populațiunii, sau în cele mixte ale majorității, ce le alcătuiesc; se oferia „completă independență“ în afacerile bisericești și școlare; se organiza chiar trei armate, una română, alta sârbă, alta maghiară, comandate în limba lor națională; ba în punctul 6 marele Maghiar Kossuth admita „convocarea unei diete în Transilvania pentru a delibera asupra uniunii administrative a provinciei acesteia cu Ungaria, în care adunare majoritatea ar fi decis definitiv.

Și acum punem noi ministrului Wekerle întrebarea: Nu-i drept, că au fost momente, în care Maghiarii au recunoscut, că principiile, pe care ministrul-president le repudiază azi, totuși vor fi conținând un adevăr, că ele totuși vor fi meritând mai multă considerație decât să fie tranșate simplu de tot.

Pentru-că ele nu cuprindeau o știrbire a „integrității“ statului, cum zice azi Wekerle, ci alcătuirii în stat.

Și în adevăr nu este greu a ne închipui că un Maghiar ca Kossuth ar fi făcut concesii cărora li-ar fi lipsit ori-ce temei de îndreptățire?

Nu se poate ca Kossuth să fi voit o Ungarie slabă și — dacă se face obiecția că în același timp și cu acest preț Kossuth credea că va obține independența patriei sale — aceasta nu deroagă nimic din îndreptățirea teoretică și odată concessă a principiului autonomist-național.

Noi constatăm simplu și în mod istoric că odată într-un mare moment politica maghiară a recunoscut ce puternicul de azi nu mai recunoaște, fără să ne spună pentru-ce nu recunoaște.

Acest desacord între Wekerle și Kossuth are pentru noi o mare importanță, pus fiind în cadrul unei mărturisiri a lui Kossuth, care a zis la 1859 cătră

cei 845 de Maghiari peregrini, în Turin:

„Asupra modului, timpului și oportunității realizării acestor aspirațiuni (de independență. Red. „Trib.“) păreriile partidelor și indivizilor pot diferi, dar eu știu că nu există și nu poate exista nici un piept maghiar, care să nu hrănească aceste aspirațiuni.“

Kossuth „știa“ — și el știa de sigur exact.

Dacă deci și liberalii au aceleași oficial nemărturisite aspirațiuni și dacă ei refușă, azi prin rostul lui Wekerle, ce Kossuth oferia la 1859 — proba este dată că în dezvoltarea Ungariei rolul liberalilor este a reduce prin legi de maghiarizare și altă serie de legi rele, numărul și valoarea noastră economică și culturală, pentru-că în „ciusul sfânt de refușare“ naționalitățile să fie un element distrus, ce nu mai poate face presiuni ca cele dela 1859.

Este lămurit dar pentru-ce Wekerle și ori-ce maghiar va evita discuția rațională și va zice simplu: „Nu vreau, pentru-că pot să nu voesc.“

Politica liberală este o retortă chimică, care prin felurite reacțiuni vrea să ne potrivească pentru Ungaria independentă.

Vor suferi însă naționalitățile să aibă rolul stupid al unui aluat frământat numai pentru hrana bună a altuia?

Noi, observând semnele vremilor, avem credința că nu vor primi acest rol nedemn.

Luați-l de pe mine, că-l omor!

Așa a strigat vânătorul din poveste, când ajunsese sub urs. Voinicosul voia să scape nu numai cu viața, dar și cu fața curată, cum zice Românul. Voia, cu alte cuvinte, să se arete curajos și marinimos totdeodată, cum îi șede bine unui vânător.

Strigătul acesta ne vine în minte, cetind doi articoli din ziarul „Egyet-értés“, nrul dela 8 August.

Într-unul, în cel de fond, numitul ziar scrie despre viorbirea lui Wekerle ținută la Baia-mare. Se ocupă în special cu „programul de naționalități“ al primului-ministru.

Serie într-almis:

„Nar fi permis ca guvernul să privească cu ochii închiși disertațiunile de rea credință și falsificatoare chiar ale celor mai pregnante adevăruri istorice, de care sînt pline zările din străinătate când tratează despre noi. Se vede însă, că mâna guver-

nului nu se întinde așa departe ca puterea agitatorilor români, se vede, că guvernul maghiar nu are bani ca să desmintă chiar în presa străină grămada de insuși și calumii ce bămbăie la adresa noastră, în urma cărora sîntem prezentați în străinătate ca barbari și vrednici de ură. Se vede, că guvernul maghiar nu poate să apere statul prin diplomația imună, ci este silit să rabde liniștit calumniile murdare ce se aruncă pe toate potecile la adresa statului ungar...“

„Puterea statului ungar!.. Ce-i asta, cine o cunoaște?... Ea ar fi panacea, prin care chestia naționalităților ar deveni pur și simplu un non sens... Da, dacă statul ungar ar fi independent, de sine stătător și guvernul maghiar nu ar fi silit să treacă după marșruta dela Viena peste toate chestiile mari, privitoare la puterea de stat a noastră, dacă statul ungar în adevăr ar avea putere înarmată, prin care și-ar asigura existența în toate împregiurările, atât aici acasă, cât și față cu străinătatea...“

Organul kossuthist se plânge deci în acest articol de fond, că „Ungurii n'au puterea de a face ceea-ce le place în statul ungar. N'au, mai presus de toate, puterea înarmată. Ba „Budapesti Hirnap“ dela 4 August se plânge într-un articol de fond, că n'au nici puterea economică: „Insași Dumneea este mai mult românească, decât ungu-rească, se plânge „B. H.“ văzînd multe vapoare românești pe toată apa Dunării.

O constatare aceasta nu de noi făcută, ci de foile cele mai ungurești.

Tot în același număr, în care „Egyetértés“ zice, că puterea de stat ungară e aproape ilusorie, scrie un al doilea articol, unde face pe grozavul.

După-ce spune, că toți Românii sînt irredentiști, că irredenta română își desvoaltă toată activitatea numai în Ardeal (deoare-ce Țarul Rusiei a oprit pe Regele Carol, amenințându-l, să lucreze și pentru eliberarea Basarabiei), după-ce constată, că în urma îndolenței contelui Kálnoky Ardealul a ajuns să fie agitat cum n'a mai fost, încât la vreme de răboiu nu se știe cine va fi stăpân pe el, deoare-ce „agitatorii români au teorice sat întreaga populație“, scrie:

„Neputința și lipsa de judecată politică a lui Kálnoky o s'au ducă la urma urmelor lucrării a celor că într-o bună dimineață monarhia noastră o s'au silit să ocupe București și cu propriile noastre mâni să rupem gîtul Irredentei române.“

Cui, cetind scrisese celor doi articoli, nu i'a venit în minte voinicosul vânător, care fiind sub ghiarele ursului,

FOIȚA „TRIBUNEI“

Din trecutul nostru.

— De-acum un veac și mai bine. —

Ni s'a atras atențiunea asupra unei foarte interesante cărți, publicate în două volume la anul 1790 și 1791 în Nürnberg, în editura librăriei Raps. Cartea este scrisă de un profesor universitar, naturalistul Hacquet și este intitulată „Hacquet's neueste phisikalisch-politische Reise in den Jahren 1788—89 u. 90 durch die dacsichen und surmalischen oder nördlichen Karpathen.“

Cartea aceasta este unul din isvoarele, ce se găsesc des citate în scrierile asupra Bucovinei, pe care autorul asemenea a văzut-o. Dar ea cuprinde și zugrăvirea unor excursii făcute în Transilvania.

Autorul a însemnat pe paginile 112—117 din volumul al doilea al lucrării sale o serie de fapte, pe care publicul nostru le va ceti cu mult interes. Durerile părinților nostri răsună de pe aceste pagine pline de compătimitate pentru noi, ne pătrund adînc în inimă și ne lasă perđuți în negre gânduri asupra tirăniilor ce le-am îndurat noi. Înțelegem și din ele ce ne învață ori-ce istoric, ori-ce pagină din istorie: noi nu am fost deprinși să iubim pe cei-ce ne-au stăpănit, acestia nu

au căutat iubirea noastră, ci spriginiți pe forța brută, au sămănat numai ură, crezînd că n'au a se teme de ea.

„Acest neglijat și asuprit popor“, zice Hacquet, „are în toată țeara cel mai reu pămînt.“ Nu fu de ajuns că i-au exilat pe Români, știe cerul cu ce drept, pe locuri pustii și goale, ci îndată ce i'a plesnit prin minte unui Maghiar sau Sas, li-au luat și locurile destelenite de ei pentru a cultiva porumbul necesar, deși le posedau de sute de ani și au gonit apoi fa miliile scoase din ele la munți unde nu sînt decât stînci sau le-au silit să părăsească țeara. Dacă un sat de-al lor se mărginește cu un sat unguresc s'au săsesc, nici un Român nu are voie să vină mai aproape de el decât un Țigan, ci ca o lăpădătură a neamului omenesc, trebuie să se țină departe cât e jumătate din o bătaie de pușcă, adesea mai mult ori mai puțin, adică afară de îngreșdăturile făcute împregiurul satelor ungurești și săsești. Prietenie cu Românul nu se face nici-odată și el nu-i folosit decât numai la muncă grea, de rob și foarte înjositoare. Nici-odată el nu are cu oamenii noi parte de zile bune, de bucurie. Numai atunci fi este permis să se amestece, când Ungurul ori Sasul nu mai poate duce sarcina sa s'au fi e prea grea; atunci Românul trebuie să poarte partea cea mai mare, dacă nu toată sarcina, și atunci e binevenit, altfel nici-odată.

„Ce nedreptăți nu trebuie să se ivească cu o astfel de constituție, în care numai disprețul și asuprirea stăpînește cu atât mai mult, că domnul sau mai bine tiranul Românului este totdeodată și judecătorul său. Sub o națiune atât de trufașe, are el o soartă mai bună decât Negrul american, care-i cultivă albului său călău, ca o vită, plantelele de zahăr și trebuie să-și domolească foamea cu un miserabil manihot*, până când forțele i-se disolvă total și moartea pune capăt suferințelor sale? Un om care se află într-o astfel de situație, nu se va cugeta la toate mijloacele cum să scutească jugul său ce nu-l poate purta? Nu va căuta el mijloace pentru a rupe legăturile sale, să se răsuie asupra tiranului, să scape de el s'au să pună în vre-un alt chip sfîrșit suferinței sale? Aceste idei, adecă răsuirea pentru nedreptățile suferite s'au scăparea de ele, s'au prezentat totdeauna Românului iritat până la desperare, până la rășunare de tratamentul vrednic de dispreț de care i-s'a făcut parte. Hoda este încă proaspătă în amintirea noastră. Ura aceasta nu devine o altă natură a inimii Românului; poate el să se desvețe de a hrăni alt cuget, nu cel dușmănos, în contra semenilor, sub a căror domnie stă el? Nu avem

noi sute de pilde, că Europeni buni la inimă și civilizați care au căzut în barbarie într-o situație similară, au devenit tot atât de răi cu stăpînitorii lor ca și Negrii cu tiranii lor albi? „Că Românul e în toate privințele om, m'am convins mai mult decât odată cătră vreme am petrecut între ei.“

„Ce bună ar deveni inima lui, dacă ar fi tratat ca un frate!“

„Credința lui ar fi asemenea cu aceea a hotentotului Kaulas, despre care Le Vailant pomenește atât de multe lucruri vrednice de renume.

„Eu am făcut acum 26 de ani o călătorie, singur cu un Român, prin înălții munți despre Valahia spre Ardeal, fără să fi călcat un drum public cu acest conducător. Nu ar fi putut el să-mi iee de o mie de ori viața prin acele pustietăți, care erau adăposturi numai pentru fiarele sălbatic? Dar el nu i'mi-a luat-o, ci din contră față cu slăbiciunea mea s'a parut că un erou.

„Cine a infectat așadar cugetarea Valahului din Ardeal sau din statele austriace? Numai nobilimea sau domnul, sub a căruia apășare se află, și care cu intenție nu a găndit nici-odată la luminarea lui, ci îl tratează totdeauna ca pe o vită! El trebuie să admită

pe nobil ca pe o ființă, căruia toți trebuie să i-se supună, dar care din parte-i nu are în lumea aceasta de împlinit nici o datorie cătră nimeni.“

„Nu voi uita nici-odată cuvintele, pe care un moșneag român mi-le zise în 1763 în Șeica-mare, înainte de moartea sa (Hacquet le scrie românește) așa: Moriu bucuros, nu las nici muieri nici copii în robie.

„Ori-cât de dură ar fi națiunea, eu am găsit la mulți Români calități, ce ar străluci și la cel mai civilizat om.

„Cătră pagubă nu a adus monarhia ura și apășarea asupra ace-

*) Aici Hacquet are notița următoare: „Dintre multele credințe ale nobilimii maghiare comise după revoluția lui Horia în contra țeranului, voesc să citez numai una întimplată în districtul Hălmgulini: un nobil A. H—ky poruncise judeului său din sat să aducă pe țerani la robie, dar ei nu-i ascultară și el raportă numitului domn, care l'amenință cu moartea dacă nu-i va aduce. Ștermanul jude, care veni și a dona-oră fără nici o ispravă zise: Domnule, fi bun, poruncește însuși, că de bună-seamă veți isprăvi mai mult decât mine. Dar monstrul abia îi lăsă să sfîrșească și-i și trimis și copii de pistol în piept, și fiindcă ștermanul om căzu și voia să se rădice ținîndu-se de masă, căci el mai trase odată cu pistolul în gîtul lui și-l ucise. Văduva și copiii strigau după rășunare, dar toată crima a fost amendată de comitat cu — 24 fl. și tiranul refușă să-i plătească și pe acestia. Când se va pute zice odată și în țeara aceasta: Les temps de barbarie sont passés, ou la Noblesse se glorissait de son ignorance?

*) O plantă hrănitoare în America-tropică, India-vestică, Africa și Asia Trad.

*) Doamne, Doamne, ce trebuie să fi văzut acest profesor că voia să dovedească că noi eram și la 1790 oameni! Traducătorul.

a strigat: „Luafi-l de pe mine, că-l omor“?...
Cum? într-un articol scrieți, amabili colegi, că puterea statului ungar e aproape ilusorie, că nu puteți face cum ați vră și câte ați vră, deoarece Viena își are *din* primul cuvânt; voi, Ungurii, n'aveți, întâiu de toate, putere înarmată, în al doilea articol totuși, *vreți să ocupați Bucureștii?* Pentru-că de sigur, când vorbiți de „monarhia noastră“, vorbiți numai în numele vostru, al Ungurilor, mandat dela austriaci nu aveți, deoarece ei nu aprobă politica voastră nebună, ei știu că nu „indolența contelui Kálnoky“, ci prostia politicianilor vostri a făcut ca „azi Ardealul să fie agitat, cum nu a mai fost“, „încât la casa de războiu nu se știe cine are să-l stăpânească“... Dar' nici cel din urmă cismar din Kecskemét nu are să creadă, că dacă Kálnoky n'ar face față cu România politica ce îi convine Împăratului, „acesta l-ar mai ține în fruntea afacerilor externe, după-cum știut este azi în toată lumea, că Ardealul, ori mai bine: România s'au agitat mai ales în urma ticăloșiilor guvernului unguresc!“

De ce, în loc de a recunoaște ilegalitățile săvârșite, stăruieți încă pe calea, care pe lângă că duce statul la desastru, dar' pe voi, mănuntori ai condeiului, vă face să vă contraziceți în același număr al ziarului vostru, vă înfățișează nu ca pe niște oameni ce cugetă și merită să dea ton în țară, dar' ca pe figurile caraghioase din povestirile populare?...
Procesul Memorandului.
(Sentența tribunalului. — Recursul de nulitate. — Sentența Curiei.)
II.
Recursul de nulitate.
(Urmare.)
În special s'a făcut excepționare sub cuvânt de inițiativă personală și preocupățiune de către apărătorul Drului Ioan Rațiu, în contra juraților Bogdan Péter și Gajzágo Mánó, care au jurat că vor fi neprocuratori și desinteresați, pe când aceasta s'a dovedit chiar cu un act prevăzut cu subscrierea lor proprie și recunoscut de valabil.
Președintele nu l'a omis pe acești jurați neapți din lista juraților poate de aceea, pentru-că în procesul de față altul neexcepționat l'a întărit în exercitarea dreptului de jurați și încă prin deciziune judecătorească.
Și încă într-o atare formă, încât a enunțat, că această excepțiune de aceea nu se poate băga în seamă, pentru-că acușării nu s'au folosit de dreptul lor de respingere, care documentare fără basă deasemenea formează cauză de nulificare, căci
a) 56 §. a procedurii, timpul excepționării pentru interesare nu-l stătește;
b) În contra §-lui 66 din procedura de presă s'a distribuit între toți jurații scrisoarea ce conținea arătarea făcută de cei doi jurați și care a fost publicată deja și în presă.
stei națiuni odată atât destrălucite și mari!
„Drept exemplu voui aduce aici numai un fapt, care va vorbi în locul tuturor celorlalte. Din listele de contribuție din Valahia dela anul 1782 se poate vedea, că în București se aflau 12.000 familii de Români austriaci, care plăteau mai puțin decât toți ceilalți locuitori ai țării, și totuși dădeau 140.000 piastri sau 112.000 florini imperiali ca impozit. Aceasta este exact, pentru-că guvernul vienez, care a reclamat dela înalta Poartă pe desertorii cei mulți, a primit dela comisarii sei din București raportul, că pe teritorul Valahiei s'au găsit mai mult de 11.000 familii din Ardeal. Ei, și câți nu au emigrat în Sârbia, Moldova etc?....“
Aceste sânt paginile lui Haquet, ale cărei experiențe sânt înduioșătoare, ale cărui cifre asupra emigrației sânt interesante, căci ele ne arată ce puternic era chiar în veacul trecut curentul de emigrație spre România! Se poate ca acest element să nu fi fost de folos pentru măritul regat român de azi? Și deși de atâta timp și atât de mult perdurăm, noi sporim ca număr, sporim ca progres cultural!...
Au drept cei-ce zic, că sântem un neam „miraculos“. Cu stăruința noastră, cu povețele luate din tristul trecut vom ajunge de sigur să arătăm lumii și alte mai uimitoare miracole.
Unde eram?!
Unde sântem?!
Să călcăm peste dureri — înainte, tot înainte!
D—d.

Curtea cu jurați, care numără între membrii sei oameni atât de preocupați și prealabil angajați, nu e în stare a corăspunde funcțiunii sale de juriu și verdictul amintit trebuie și din cauza aceasta să fie nimicit.
Este însă de a se nimici îndată:
c) pentru-că împregiurarea aceea, că jurații acestia vor ajunge în curtea cu jurați și au comis atare faptă, nu era cunoscută acușătorilor și apărătorilor înainte formării curții cu jurați;
d) pentru-că atunci, când s'a exercitat dreptul de respingere față cu toți jurații, — și acești doi jurați sânt de a se considera ca respinși, astfel nu corăspunde faptelor argumentarea aceea a judecătoriei prime, că acușării nu s'ar fi folosit de dreptul de respingere.

Și din cauza neregularității formale comise în acest punct de către on. trib. regesc, că documentul, care îndreptățește preocuparea dlui Gajzágo Mánó și Bogdan Péter, l'a primit din partea apărătorului excepționator, l'a alăturat la documente, și tribunalul a provocat asupra lui deciziune, pe când în sensul procedurii de presă a compunerea curții cu jurați se ține de datorințele prezidentului.
Judecata excepționată este de a se nimici, pentru-că judecătorii a denegat de a li-se pune juraților sortiți acea întrebare formulată în sensul procedurii de presă §. 66:
1. Oare n'au primit și n'au avut jurații în afacerea aceasta informațiuni scrise;
2. Oare nu sânt interesați?
3. Oare nu sânt preocupați?
4. Oare n'au în afacerea aceasta o judecată gata?

Atât în interesul acușătorilor, cât și al juraților ar fi trebuit puse aceste întrebări juraților, ca barem în extern să se provoace o poziție din partea juraților față cu acușarea acestor întrebări basate pe ordinațiunea clară a procedurii de presă, a denegat o cerere îndreptățită echitabilă și cu scop, și prin aceasta a comis o nouă cauză de nulitate și din cauza aceasta procedura este de a se nimici.

5. Acusatul N. Roman la pertractarea acestei afaceri a fost petrecut din închisoarea de stat dela Seghedin prin un ofițiar al închisorii de stat și a rămas sub paza acestuia în zilele prime și numai în 8 Mai, după-ce curtea cu jurați a fost formată, l'a acordat din partea prezidentului acusatului N. Roman libertate, declarând că în decursul pertractării e liber și poate veni liber în atingere cu apărătorul seu.
Această libertate n'a avut-o acusatul Nicolae Roman în ziua primă, în 7 Mai, a pertractării, când s'a compus curtea cu jurați, căci el fără permisivul îngrijitorului dela temniță de stat cu nime, deci nici cu apărătorul seu n'a putut vorbi.

În sensul procedurii, dacă sânt mai mulți acușări, curtea cu jurați se compune pentru toți acușării laolaltă și fiecare acusat are dreptul de a excepționa compunerea curții cu jurați și de a se folosi de dreptul de respingere și președintele este îndatorat a provoca pe fiecare acusat separat la exercitarea acestui drept, și spre scopul acesta e dator a îndrepta către fiecare acusat întrebări separate și a asigura libertatea de activitate.
Fiindcă N. Roman în zilele prime ale pertractării n'a fost de față și prin urmare la felul compunerii curții cu jurați n'a putut influența, n'a putut excepționa, și dreptul de respingere nu l'a putut exercita, spre aceste separat n'a fost provocat, nici întrebare nu l'a pus, curtea cu jurați pentru el și pentru toți acușării s'a compus în mod ilegal și această ilegalitate nu s'a îndreptățit nici atunci, când N. Roman în ziua a treia a pertractării numai a fost liber, compunerea juriului a excepționat-o, și folosindu-se de dreptul de respingere pe toți jurații care funcționau pe atunci l'a respins.

Curtea cu jurați în cazul de față nu s'a compus pe lângă consimțământul tuturor acușătorilor și cu deosebire nu cu al lui Nicolae Roman, pe lângă exercitarea dreptului de excepționare și respingere, ba s'au lăsat în lista juraților toți acei jurați pe care N. Roman cu drept l'a respins, prin urmare fiind curtea cu jurați compusă din jurați neîndreptății, verdictul acesteia e nul și este de a se nimici.
5. În sensul procedurii președintele tribunalului înainte de toate este obligat afacerea care se va pertracta a o aduce la cunoștință publică, în cazul de față aceasta nu s'a întemplat, pentru că pr. on. președinte a deschis pertractarea cu cetirea numelor juraților, fără de a înștiința pe acușări, pe procuror că se va pertracta „procesul Memorandului“, ear' prin aceasta ne dă o atare cauză de nulitate în urma căreia toată procedura este de a se nimici.

6. Nici procurorul, nici acușării n'au fost întrebați, că oare din cauză că acusatul Romul Crainic nu s'a prezentat, doresc procedura finală să se țină ori ba? Asupra ac-

steia însă procuratura din cauza acuzei ridicată în comun, acușării din cauza interesului comun pures din cauza comună ar fi trebuit întrebați, și numai după ascultarea și cumpănirea declarațiilor acestora s'a putut aduce deciziune judecătorească conform legilor. On. președintele al tribunalului a enunțat din oficiu deciziune referitoare la aceasta, prin care ni-a dat o nouă cauză de nulitate, în urma căreia toată procedura este de a se nimici.
7. Absența dlui Dr. Aurel Popovici și a lui E. Brote nu s'a constatat, ba despre aceasta nici o amintire nu s'a făcut, nici procuratura, nici acușării nu s'au provocat spre a se declara și nu s'a adus și publicat nici o deciziune judecătorească, ceea ce formează o atare cauză de nulitate, în urma căreia ve rugăm de nulificarea întregii proceduri, cu atât mai virtos, pentru-că în contra lui E. Brote s'a ridicat acușări și cercetarea în primo loco și prezența acestui acusat, și din cauza aceasta ar fi fost momentuoasă.

8. În decursul întregii proceduri în diferite intervale de timp diferite persoane și ca: dl D. Pázmány, Wilhelm Hegyesi, bar. Bánffy Kálmán, comitele Gr. Bédly Ákos afară de spațiul destinat pentru publicul din launtru barei, loc destinat numai pentru juri, jurați, procuratură și acușări, imediat lângă jurați au ocupat loc, au venit în atingere cu jurații, din care cauză influența lor n'a putut să lipsească. Înainte de toate s'au vătămât regulile procedurii de presă, și din cauza aceasta ne rugăm de nimicirea procedurii.
(Va urma.)

Corb alb.

Am arătat, în atâtea rânduri, cum aproape întreaga presă maghiară a ajuns, prin Ovrei, la așa grad de corupție, că e rar, ca corbul alb, să dai și peste câte un articol mai obiectiv, care să nu fie inspirat de șovinismul destrăbălat.
Un astfel de articol — corb alb — este și cel din „Magyar Allam“, urul dela 4 August.

Sub titlul „Românii trebuie grațiați!“, numitul ziar scrie:

Condamnarea agitatorilor români și a celor care se identifică cu dînșii n'a fost justiție, ci un fapt politic. Îndrăsnim să afirmăm aceasta. Se poate că guvernul a comandat verdictul sub presiunea presei șovinite meșteșugite; e clar însă, că verdictul s'a dat sub presiunea unei opinii publice montate, pentru-că verdictele nu s'au inițiat pe calea regulată a legii, fiind cunoscut tuturor că un an de zile guvernul a privit pasiv atât Memorandul cât și Replica și alte acte literare ale chestiunii naționalității. A lăsat ca luni de zile aceste scrieri să se lătească, și numai după aceea primii procurori au căpătat ordin să dea în judecată pe preinșii trădători de patrie, autori ai acelor scrieri. Pe funcționarii care au lăsat ca broșurile periculoase, după a lor părere, să se imprăștie, nici-odată nimeni nu l'a tras la răspundere, cu toate-că dacă broșurile sânt în adevăr atât de primejdioase, autoritățile care au permis lăfșirea, sânt și ele vinovate, trebuie deci trase la răspundere.

Este oare tradare de patrie în aceste broșuri, atacatu-s'a prin ele integritatea statului, voit-au printr'însele să înlesnească o cutoșpire străină. Nu! Aceasta nimeni, nici chiar ju decătorii care făceau politică, n'au afirmat-o. Trecură doară agitând alt hotăr al constituției, hotăr pe care la așa numitul partid independent îl vedem determinat în distrugerea relațiilor de drept public? Nu! Este oare crimă, dacă pentru o parte a țării, care secolii de-arindul a fost un principat separat, se urgencează oare oare situație autonomă separată? Nu, căci autonomia este desvoltarea dreptului public și a principiului de libertate publică și în altă formă, în autonomia comitatelor și a provinciilor croate, este chiar înscrisă în lege.
Ce crimă au săvârșit deci Românii osândiți? Nimic altceva, decât că presa maghiară șovinistă până la extrem l'a declarat trădători de patrie și agitatori periculoși ori pentru-că prin acest sistem de a bănu pe Români într'una să ajungă la glorie ieftină, ori pentru-că sub acest titlu să-și facă coada colac și să scape de a trebui să iee poziție hotărâtă în chestia politice bisericești. Și ce au ajuns prin această politică de dubioasă valoare? A ajuns, că pe Români l'a amărât până la extrem, ear' puterea de stat și slugierea justiției au îngrădit-o în afară de cercul dreptului public și al cinstirii constituției.
„Magyar Allam“ a avut curajul moral de a se pune chiar dela început în fața acestei fabricări de opinie publică. A avut curajul să spună că între gravaminele poporu-

lui român sânt multe adevărate, că plângerile lor trebuie lecuite. Am avut curajul să spunem cei dintâii în presa maghiară, că legea electorală trebuie revizuită, căci e mai puțin periculos decât România se prezintă ca opoziție în parlament — când Sașii se adumbresc acolo ca naționalitate separată, reprezentând prin 17 deputați în partidul guvernamental o naționalitate ce nu numără nici 300 mii suflete și care și de altfel pierde pe zi ce trece — ear' în parlament ar arăta cerințele drepte ale unei naționalități care după Unguri este cea mai numeroasă în țară. Am avut curajul să spunem, că nu e frumos, nu e cuviincios din partea națiunii maghiare, a guvernului maghiar și a legislațiunii maghiare, că lasă ca legea de naționalități să existe numai pe hârtie, când pe de altă parte pentru art. LIII. dela 1868 rămas nesancționat pornește adevărul războiului. Și am avut curajul să spunem și conducătorilor români, că partea mai cuminte a poporului maghiar le întinde bucuros dreapta frățescă, cere bucuros și pentru dînșii aceleași drepturi, aceeași justiție, în funcțiunile publice aceleași locuri; le lasă cultura proprie; le cere însă în schimb ca ei să se declare că aparțin națiunii maghiare politice și că vor ajuta a ține piept ori-cărei încercări a străinilor d'a lovi în coroana Stului Stefan și a știrbi integritatea statului.

Aceasta a fost politica ziarului „Magyar Allam“, și s'o spunem drept: a catolicilor maghiari adunați în giurul nostru. Am stat însă singuri până-ce tactica și interesele cu privire la politica bisericească n'au cerut, ca guvernul maghiar să iee în băgare de seamă plângerile conducătorilor români, înainte ignorați, apoi prigoniiți și acum în urmă aruncați în temniță sub presiunea opiniei publice falsificate. De aceea s'a dus Hieronymi în Ardeal, de aceea presa care a ținut laolaltă în politica bisericească, acum tot unisono cere ca chestia română să se resolve și încă nu cu mijloacele de forță ale puterii de stat, ci printr'o înțelegere reciprocă, în pace.
Am avé drept să zicem, că guvernul care numai pentru cauze de tactică în politica bisericească s'a pus să caute legături, nici-odată nu va rezolva această chestie, fiindcă îi lipsește intenția onorabilă, simțul de dreptate binevoitor. Să lășăm însă aceasta, și să luăm situația așa cum e, fiind înainte convinși, că pentru o căsătorie înaintea notarului jidov pe Români guvernul și așa nici-odată nu o să-și câștige.
Are însă această deslegare pacinică o condițiune prealabilă. Guvernul să grațieze, prin Regele, pe condamnați. Am dori, ca în actul de grație regească Românilor să li-se atragă atenția către coroana Sfântului Stefan, dar' în schimb să li-se pună în vedere și aceea, că li-se va asigura egalitatea de drepturi, exercitarea egală a tuturor drepturilor constituționale.
Guvernul maghiar a fost destul de istet, ca îndată-ce noi, catolicii maghiari am cerut reforma legii electorale, să pună pe Hieronymi să se declare despre micșorarea censului, — ear' când noi am spus că nu ne e frică de opoziția din parlament a Românilor, printr'un orgau semioficios a dat îndată veste despre formarea unui partid centru românesc.
Dacă a avut istețimea să facă toate astea, eată, îi mai dăm un sfat bun: să grațieze, prin coroană, pe întemnițați politici români. Arătând în chipul acesta că e binevoitor și drept, poate începe desbatere asupra condițiilor de împăcare.

WEKERLE

LUMINĂ MAGHIARĂ.

Despre politica și mai virtos despre morala politicei lui Wekerle și a întregului cabinet wekerlian „Nemzeti Ujság“ publică un interesant articol, din care extragem câteva pasaje. Articolul poartă titlul de: „Decadența moralei politice“ și se ocupă cu politica, respective erunțările prim-ministrului, făcute cu prilegiul dării de seamă înaintea alegătorilor sei din Baia-mare. Eată unele pasaje din acest articol:
E meseria acestui bărbat de stat, că pe cei care nu se pot corupe cu bani îi prigonește fără cruțare și nu alege absolut în arma, cu care vrea să-și prigonească și să-și nimicească, dacă nu vor să se facă unealta lui. Astfel a pures față cu de el urgisiții aristocrați, așa cu preoții religioși, așa cu presa mai de caracter, așa cu naționalitățile; pe toți, pe care nu l'a succes să-și „cumpere“, sau să-și nebunească, sau îi despoaie, sau cu astuție sau cu violența îi scoate din oficiu,

și dacă se poate îi despoaie chiar și de onoare. Nici chiar sub Tisza nu a domnit așa de tare calumnia folosită de guvernul țării drept armă politică; violența în sus și jos; violența și terorismul nu nelcetat, unde numai se poate, pentru înfrângerea opoziției ce și acum, de când a luat-o în mână puterea politicianul cel mai fără conștiință.

Calumnia, care a învinovățit pe creștini, că ei au turburat pacea și nu guvernul cu ordinațiunile sale ilegale și cu proiectele păcătoase sdrăbitor de credință și biserici; înțruga, prin care cu astuție și lingușire a ajuns la poziția și puterea cea mai mare, — eată morala politică, care în piața orașului Sătmar îi glorifica pe Regele ca pe cel mai constituțional și cel mai activ Domnitor, dar' când „în crasă“ a primit demisia cabinetului, și-a arangiat pentru sine demonstrații de stradă, în care plebea cumpărată de el a putut să-și batjocorească liber chiar și pe Rege.

Eată morala predicată de către Wekerle în Baia-mare. Alte sânt cuvintele și faptele earăși alte. La oamenii acestia se potrivește cuvintele Mântuitorului lăpădat de către Wekerle, că „de fructibus cognosceis illos“.

Din întreaga vorbire a lui nu poți cetti altceva decât omnipotența statului, absolutismul ministerial. Opoziția națională română a aruncat-o în temniță și acum „domnul viclean“ rostește înaintea Românilor discursuri despre egala îndreptățire și despre — libertate.

Aceasta e morala: a prigoni, a amări, a pretinde să capituleze și — apoi a-și ascunde volnicia și egoismul sub masca teoriilor liberale.

Națiunea o despoaie de libertate, pe cetățeni de drepturi și de avere, bisericile de credincioși și de credință, în naționalități excitate ură, parlamentul îl crează după asemănarea sa și deasupra națiunii sdrăncinate astfel, ridică monarchia sa.

Eată reogindarea vorbirii din Baia-mare, eată „decadența moralei politice“!

CRONICĂ

Printul Lobkovitz, comandantul corpului de armată din Budapesta, după-cum se anunță din Viena, va fi numit de urmasele defunctului arhiduce Wilhelm, comandantul-suprem al întregii artilerii din monarchie.

Martiri români în Sân-Miclășul-mare. Cetim în „Dreptatea“: Sub acest titlu cetim în foile patriotice din Bănat următoarea știre care denotă în deajuns căile și mijloacele potrivite pentru a deslega cu succes chestiunea noastră română de către cei dela putere. Pe când curgea procesul Memorandului în Cluj mai mulți Români din Sân-Miclășul-mare au trimis acușătorilor o adresă de felicitare; ear' pentru cei deja în temniță s'a deschis o listă de contribuiri benevole. Protopretorul acelu cerc a condamnat pe Ioan Cosman, pentru-că a colectat bani fără licența autorității la 8 zile prinoare, ear' pe Traian Stoianescu, Antoniu Minișan, învățător, Simion Zehan, teolog, Ioan Cardoș, cancelist advocațial, Ioan Cotosma, argășitor, Aurel Bunea, comerciant, George Sărac, barbier, Gligor Nedelcov și Vasilie Funar, economi l'a au pedepsit cu câte 50 fl. pedeapsă în bani, pentru-că au colectat fără a fi înștiințat acestia oficiului poliției. Contra acestei sentențe osândiții au apelat. În șese August s'a publicat apelătorilor decusul forului al doilea, adică al vicecomitelui comitatului Torontal, care îi absolva pe acușări de acușă transgresiunii și a urmărilor, cu care au fost împovărați și apasați. Pedeapsa lor însă s'a înăpsrit, fiindcă în sensul unui decis al Curiei reg. din 1882 nr. 2 și în temeiul §-lui 16, art. de lege 40 din 1879 se condamnă Traian Stoianescu, Antoniu Minișan și Ioan Cosman la câte 8 zile prinoare. Contra acestei sentențe condamnării numai decât au apelat.

Necroloage. Primum următoarele anunțuri funebrale: Olga Dima a fost ruptă Mercuri în 8 August (27 Iulie) a. c. în al 19-lea an al vieții sale, în urma unei morți repente, din sinul familiei sale, în carea înlocuia față cu surorile ei cele mici, pe mamă-sa, care cu trei luni mai înainte l'a premers la cele eterne. Osemintele scumpei decedate se vor conduce Vineri în 10 August (29 Iulie) a. c. la 3 ore d. a. din casa rece în cimiterul dela biserica sfântului Nicolae din Scheiu, unde se vor așeza spre odihnă vecinică. Brașov, în 9 August (28 Iulie) 1894. Panteleimon Dima, ca tată, Nicolae și Manase, ca frați, Eleonora și Marioara, ca surori.

— Subscriși cu inimă frântă de durere anunțăm tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că prea iubitul nostru fin, resp frate, văr, nepot Valeriu Telescu, Dr. în medicină, după un morb îndelungat, împărțit cu Sf. Sacramente, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului ieri seara, în etate de 28 ani. Înămormântarea rămășițelor pământului ale scumpului nostru răposat se vor face Joi, în 9 August n. la 4 ore p. m. după rital bisericești gr.-cat. române. Ara. d. 8 August n. 1894. Georgiu Telescu și Rosalia Telescu n. Pap ca părinți; Georgiu Telescu jun, ca frate; Veturia Telescu, ca soră; Elisabeta Telescu și Sofia Telescu, ca mătușe; Georgiu Telescu, Eufemia Telescu, Lucreția Telescu, Constantin Telescu, Traian Telescu, ca veri și verișoare.

Patrioticul episcop Mețianu. Sub numirea aceasta îi fac elogiile foile maghiare episcopului Mețianu, pentru că a dat ordin să se departeze de pe frontul războiului sale emblema austriacă cu „culturul cu două capete”. „Un nou semn” — zic foile maghiare — „că patrioticul episcop român dela Arad vrea să rupă orice legătură cu Valahii care s'au dus cu Memorandul în Viena la — împărat”. Sântem convinși și noi!

Un nou ziar catolic se va întemeia în Oradea-mare la inițiativa episcopului Noșă și sub patronajul cardinalului Schläuch. Ziarul va fi politic cu program curat catolic. Va apare în ediția societății pe acți: „Sântul Ladislau”.

Haas & Deutsch alias consilierii intimi ai lui Wekerle, după-cum scrie „Hozánk”, vreau să cumpere toate foile economice din țară, ca să pornească ei o foaie economică cotidiană. Spre ce scop? Ne răspunde „Hozánk”: numai spre scop cinstit nu!

Tot mai obraznici. O deputație de Ovrei din comitatul Nógrad s'a prezentat acum câteva zile la ministrul de interne și a cerut ca deputația jidănească ce se va prezenta cu privilegiul petrecerii împăratului în Balassa-Gyarmath la M. Sa, să fie primită deodată cu onorabilitate. Ministrul a promis că el nu poate dispune aceasta, dar doriția Jidanilor o va comunica locurilor competente, recomandându-o cu căldură.

Procesul contelui Klebelsberg. Curia reg. s'a ocupat zilele acestea cu procesul Klebelsberg. După-cum se știe contele Zdenko Klebelsberg a fost condamnat de către curtea cu jurați, pentru cunoscutul articol „Panama în Ungaria”, publicat în „Pesti Napló”, la 5 luni temniță, 500 fl. amendă și 2021 fl. spese de proces. Acusatul a înaintat cerere de nulitate în contra acestei sentințe. Curia deliberând asupra acestei afaceri, a respins cererea de nulitate a acusatului.

Foc în Vestem. Ni-se scrie din Vestem: Ieri în 8 August a. c. la 4 1/4 ore după amiază a izbucnit foc în șura locuitorului George Munten, care ajutat de un vânt, în timp foarte scurt a coplesit în flăcări încă 4 șuri învecinate, toate din lemn acoperite cu paie. Dar la signalul de foc pompierii în frunte cu braval și energeticul comandant, dl notar comunal Ieronim Spornic, au alergat cu reusita de stins la fața locului și au localizat focul astfel, că o șură asemenea de lemn și acoperită cu paie, nu mai departe de obiectele aprinse în flăcări, ca 10 metri, a fost scutită cu totul și susținută în stare nevătămată, deși lipsa de apă s'a simțit. La aceasta a mai contribuit și dl șef de gară Josef Bithner, care asemenea n'a întârziat cu micul seu personal a grăbi la fața locului cu tumba dela gară, lucrând din răsuferi pentru înăbușirea și împedecarea lătrii focului mai departe. Causa erumperii focului a fost neglijența părinților, care neglijând de copii lor, acestia făcând foc în șură se frigă cucuruz. Au ars 5 șuri, în care se aflau bucate nefăclate, nutreț, recușite economice și 4 rămași. Suma daunei se urcă la 1600 fl. Mai dureros este însă, că un băiat de 4 ani, care ar fi fost părtaș cu alții la facerea focului în șură, după observarea focului de frică s'a ascuns în grajd, unde înăbușit de fum a ars acolo aflându-i-se a doua zi trupul prefăcut în scrum. La localizarea finală a focului au contribuit și pompierii din comuna învecinate Mobu și Selimber, care și-au dat tot concursul lor, vrednic de mulțumită și recunoștință la stingerea focului.

Un călător.

Colonizarea Țiganilor. În ministerul de interne ungar s'a elaborat un proiect de lege privind colonizarea Țiganilor. Autorul proiectului e un notar comunal din Alfold. Proiectul se bazează pe principiul colonizării cu forță. După cât s'a putut constata, numărul Țiganilor în Ungaria se urcă la 170.000. Cei mai mulți țigani se află în comitatul Ternaș-mari (14.037), Murăș-Turda (11.051), Caraș-Severin (10.715), mai puțin în Turócș (297), Wieselburg (349), și Liptó (478). După proiectul amintit 35.000 vor fi colonizați în comune potrivit cu numărul sufetelor și anume așa, ca să nu fie colonizați mai mult ca 6 familii de țigani într-o comună mai mare. În orașele mai mari și în comitatele mai sărace nu vor fi colonizați.

Sindicat al presei. Mai mulți ziaristi din București s'au întrunit zilele acestea și au hotărât constituirea unui sindicat al presei. Sindicatul acesta va avea de scop apărarea intereselor morale și materiale ale presei.

Vitele române. Președinții societății măcelarilor din Viena s'au prezentat Mercuri la guvernorul Kietmannșeg cerând să se deschidă granița austriacă pentru importul de vite din România. Scumpirea cărnii face necesară această măsură. Se zice că și măcelarii din Budapesta vor face un asemenea demers pe lângă guvernul maghiar.

Măsuri în contra holerei. Foile din România anunță: Dl Dr. Felix, șeful serviciului sanitar superior, a plecat să facă o inspecție în partea Moldovei-de-sus pe la Fălcișeni și graniță, spre a vedea dacă măsurile de apărare în contra holerei se execută cu rigurositate.

Cartier românesc în Constanța. Mai mulți locuitori români din Constanța au cerut înființarea în acel oraș a unui cartier româ-

nesc. Consiliul comunal de acolo a luat în dezbateră cererea înființării unui asemenea cartier și a însărcinat pe doi consilieri comunali ca să studieze această chestiune și să refereze consiliului

Fuga unui escroc din Brăila. Foile din România scriu: Un armator din Brăila a dispărut după-ce a înșelat o mulțime de lume. Acest armator se numește D. S. Valsamos, era asociat cu dl F. Carnevali și a înșelat vr'o 700.000 lei. Valsamos a fugit cu un remorher al seu „Valsamos”, sub pavilion grec, astfel că chiar dacă ar fi fost urmărit nu-l putea opri nimeni, căci convenția internațională de navigație pe Dunăre nu îngăduiește. Escrocul știuse a căpăta încrederea lumii comerciale, dându-se drept proprietari al nenumăratelor vase străine; chiar în ajutorul disparitei el a reușit să împrumute de pe la toți cunoscuții diferite sume, numai pentru câteva ore. Se crede că a plecat având la el vr'o 300.000 lei. Se vorbește că ar mai fi fugit și un procurator al lui Valsamos. Mai mulți comercianți au cerut declararea firmei Valsamos în stare de faliment.

Congresul deportaților. Între multe congrese convocate din incidentul expoziției galițiene la Lemberg și unul de tot original: congresul deportaților, adică al Polonilor, care au fost deportați la Siberia. Acest congres e convocat pe 18 Septembrie. Până acum s'au înștiințat un număr foarte mare de persoane din țară și străinătate. Cât de mare e importanța acestui congres rezultă din faptul, că cei mai mulți dintre deportați de odinioară sânt deputați și ocupă posturi înalte în țară. Mulți dintre membrii clubului polon și ai dietei galițiene au stat ani de zile ca exilați în Siberia.

Un op de mare valoare. Zilele acestea a apărut la Paris tomul al optulea din colecția de acte și documente diplomatice. „Recueil des traités de la Porte Ottomane avec les Puissances Etrangères”. Acest op, început la timpul seu de baronul I. v. Testa, îl vor termina acum fiii acestuia Alfred și Leopold Testa. Tomul apărut acum aduce o mulțime de acte oficiale cu privire la Creta și Egipt. Între acestea se găsesc deșei, note, memorande și corespondențe oficiale schimbate între Poarta otomană și celelalte puteri cu privire la turburările începute în 1866 în Creta, mai departe la conferența ținută la 1869 în Paris, la care au participat toate puterile europene cu privire la Egipt și tomul acesta conține toate actele referitoare la reforma juridică în Egipt, stabilită prin înțelegere comună a puterilor europene.

Împăcarea Rusiei cu Bulgaria. Ziarul „Sviet” publică condițiile sub care Rusia ar fi dispusă la o împăcare cu Bulgaria. Acestea ar fi: 1. În privința drepturilor principelui Bulgariei și ale poporului bulgar Rusia se ține de stipulațiunile tratatului de Berlin; 2. În afacerile interne și în administrația Bulgariei Rusia nu are intenția să se amestece sau să tragă pe cineva la răspundere pentru cele trecute; 3. Rusia lasă cu totul Sôbraniei rezolvarea chestiunii în privința viitoare restabilirii a raporturilor de mai înainte; 4. Rusia consideră ca misiune a sa directă ocrotirea drepturilor poporului bulgar și în fine 5. că ea refuză orice fel de măsuri arbitrare pentru restabilirea ordinii legale în Bulgaria.

Un pianist sdravên. Se scrie din Milano: Cunoscutul pianist Gravagni, un tânăr de 27 ani, a făcut prinsoare că va cânta la pian 24 ore fără întrerupere. Duminică la 11 ore noaptea a început și a cântat neîntrerupt, fără a usa de dreptul de odihnă o jumătate de oră, până Luni la miezul nopții. În tot timpul acesta a executat opere clasice, valsuri, operete etc. Amicii lui îi dădeau în continuu cafea, teă și marsală. Mâinile i-se umflaseră colosal. El însă era atât de puțin ostent, încât declară că pentru o mie de lire mai cântă șese ore. Auditorul nu se învoi însă cu aceasta.

Răsboiul între China și Iaponia. Representantul Iaponiei pe lângă Curtea din Viena a comunicat ministerului nostru de externe, că neputându-se aplatina în cale pacificării conflictului dintre China și Iaponia, amândouă aceste țări s'au pus în stare de războiu.

Incendiu în Macedonia. O știre tristă venită din Monastir (Macedonia) anunță, că întregul suburbiu românesc de acolo a fost distrus de un incendiu, care a izbucnit zilele trecute. Poporația de acolo se află în cea mai mare miserie.

Filolog închis. Profesorul Lundel dela universitatea din Upsala, care a făcut studii filologice în Macedonia, a fost arestat de Caimacan în Cavadar și escortat la Bitolia. Aici a fost liberat după intervenirea consulatului. Lundel a părăsit imediat Turcia.

Invențiune ingenioasă. Un orologer din Genf cu numele Alfred Sivan a inventat un orologiu, care în loc de a arăta timpul pe discul numeric al orologului apăsând un bumbuleț — îți răspunde precis, că: — Madam, sânt nouă ore. — Un sfert la patru, domnul meu. După-cum vrei să-ți răspundă. Chiar și tonul în care vorbește și-l poate schimba în femeiesc sau bărbătesc, după-cum dorește omul. Adevărată invențiune de „fine de siècle”.

Facultate de medicină pentru femei. În curând se va înființa în Petersburg o

facultate de medicină pentru femei. În modul acesta se împlinesc o dorință pe care demult o nutrește tinerimea feminină din Rusia. Faptul acesta e pentru aceea de importantă, fiindcă dovedește că curentul ce domnia în anii de mai înainte în ministerul de instrucțiune ruse în contra răspândirii culturii mai înalte între femei s'a domolit. Prof. Serie, creatorul facultății de medicină închiisă în anul 1884, și-a dat în timpul din urmă înzadar silința ca să câștige guvernul pentru înființarea unui astfel de institut. Acum ministerul de instrucțiune a elaborat din propria inițiativă proiectul pentru înființarea facultății amintite și a obținut deja și aprobarea consiliului imperial. Se crede că această condescendență a contelui Dejanoff față cu sexul frumos e a se atribui influenței principelui Walkovskij, adlatus ministerului de instrucțiune.

Holera. În cele 24 ore din urmă s'au ivit în Galiția 63 noie îmbolnăviri și 42 decese de holera. În Bucovina s'au ivit 5 casuri de îmbolnăvire și 5 decese de holera. — Dn Londra se depeșează, că autopsia cadavrului unui matelot mort pe vaporul Baltimore a scos la iveală, că respectivul a murit de holera asiatică.

O bandă de briganti compusă din 20 persoane a jefuit la 7 c. palatul contelui Viselini din Bologna. După-cum se anunță de acolo, numai giuvaricalele reprezentă o valoare de 300.000 lire. Doi dintre briganti au fost arestați.

Raportul general

al comitetului Societății de lectură „Andrei Șaguna” pe anul școlar 1893—94.

(Urmare și fine.)

Jurnalele.

În decursul anului 1894 Societatea a primit următoarele jurnale gratuit: „Tribuna”, „Telegraful Român”, „Gazeta Traasilvaniei”, „Gazeta Bucovinei”, „Foia Poporului”, „Biserica și Școala”, „Foia Diecesană”, „Convorbiri Literare”, „Transilvania”, „Revista Nouă”, „Biserica ortodoxă”, „Candela”, „Minerva”, „Unirea”, „Familia”, „România Musicală”, „Dreptatea”, „Foia de Duminică”, „Viața”, „Românische Jahrbücher”, „Vulturul”, „Tagblatt”, „Deșteptarea”, „Jiu”, „Tinerimea Română”, „Correspondența Română”, „Timpul”, „Luminătorul”, „Neptunok lapja”, „Die Freimithige”.

Abonate au fost:

„Vatra”, „Românul”, „Lumea Ilustrată”. Toate aceste ziare au fost puse la dispoziția membrilor societății în orele prescrie pentru cetit a cabinetului de lectură.

b) Cassa.

Averea societății în bani gata cu finea anului 1893/4 a fost de 989 fl. 89 cr., de puși la institutul „Albina”.

Întratele anului acestuia fac: 586 fl. 21 cr. Eșițele anului au fost 476 fl. 26 cr. Rest 109 fl. 95 cr.

Adecă rămâne casei cu finea anului un venit curat de 109 fl. 95 cr.

Capitalul neatingibil la începutul anului prezent de 589 fl. 13 cr. a crescut prin adausul de 10%.

c) Archiva.

În acest an au intrat în archiv 54 de acte, care toate adăugându-se la cele din anii precedenți se află în ordine bună.

Colecțiunea numismatică consistătoare la începutul anului din 209 piese a crescut cu 17 piese în valoare nominală de 99 cr. și o jum. libră și 16 baiochii.

d) Sala de lectură și mobilierul societății.

La dispoziția societății au stat 2 odăi, folosite una ca bibliotecă, alta ca sală de lectură. Mobiliarul în sala de lectură s'a înmulțit precum s'a spus în sus, ear' tablouri noue au fost cumpărate „Conferența Națională” din 1893 și ca suvenire au fost dăruite societății tablourile clericilor și pedagogilor anul al III-lea a acestui an de către cursurile respective. Întreg mobiliarul societății reprezintă o valoare de 494 fl. 60 cr. Ear' întreaga avere computată, reprezintă o valoare de circa 6000 fl.

Cu aceste terminându-și comitetul agen-dele sale, mulțumeste om. Societății pentru încrederea pusă în el, rugându-o totdeodată a i-se da absolutul.

Șibiu, din sedința comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna”, ținută la 12/24 Iunie 1894.

Ioan Moța, preș. com. Mih. Candrea, not. com.

Posta redacțiunii

Dlul C. Poesiile Glasul nostru, Situațiunea etc. nu se pot publica. Dlul G. E. în M. Vă mulțumim de raport. Vine prea târziu. Vă rugăm a fi altă-dată mai prompt.

Economic.

Împărțire de premii pentru cai de prăsilă. Comisiunea comitatensă sibiiană pentru prăsilă cailor va ține Sâmbătă în 8 Septembrie 1894 la 8 ore a. m. în tirgul de vite, o expoziție de cai împrenunța cu împărțire de premii în bani și medalii. Scopul acestei expoziții e înaintarea prăsilă de cai Premii în bani se vor da:

- a) pentru iepe în vîrstă dela 4—9 ani (aduse dimpreună cu mînzul deplin lăptat) bine nutrite, sănătoase, purenice și de prăsilă;
- b) pentru mînze în vîrstă de 3 ani, care se arată ca bune de prăsilă;
- c) pentru mîzi și mînze mai tineri, dar' în toată prîvința frumoși.

Iepele și mînzii trebuie aduși pe ziua numită în timpul dela 7—8 ciasuri dimineață pe locul numit, unde se vor așeza în rînd după comune. Aducerea și așezarea trebuie să se facă până la 8 ore a. m. Taxă pentru loc nu se plătește. Aducerea și ducerea vitelor se face pe cheltueala și răspunderea proprie tarului.

De fiecare mînz sau iapă trebuie să se aducă pașaport de vite, precum și adevărîta comunală că numita persoană e de 6 luni proprietar mînzului înfișățat.

Comisiunea împărțitoare de premii va alege cu acest privilegiu caii buni pe cari are de gând să-i trimită la expoziția cea mare ce se va ține în 1896 la Budapesta, la expozițiunea milenară din 1896 ca obligând pe proprietari a aduce tot aceiași cai la o asemenea împărțire de premii în anul următor.

Nu mai acel proprietar va primi premiul în bani și medalii care locuște în comitatul Sibiiu și dovedește, că mînzul s'au iapa adusă la premiarea le-a crescut el însuși sau e cel puțin proprietar lor de 6 luni.

Premii în bani vor primi numai economii, ear' persoane mai avute seau de rang mai mari vor căpăta numai medalii.

Nu mai dacă vr'un agricultor verdnic de premiat s'ar lăpăda de premiul de bani, va primi o medalie.

Premii de bani se vor da proprietarilor de cai pentru caili premiați sub condițiune, ca respectivi să nu primească banii în estan, ci numai atunci dacă calul premiat se va aduce încă odată la o premiare și se va găsi și atunci de buni. Obligându-se la aceasta, bani se vor solvi în estan.

Premii în bani sînt:

- I. Pentru iepe cu mînz bine lăptat:
  - a) un premiu . . . de 50 coroane;
  - b) " " " " 40 "
  - c) " " " " 30 "
  - d) trei premii . . de câte 20 "

- II. Pentru mînze și mînze de 3 ani:
  - a) un premiu . . . de 40 coroane;
  - b) " " " " 30 "
  - c) două premii . . de câte 20 "

III.

- Pentru mîzi și mînze de soiu bun sub 3 ani:
    - a) un premiu . . . de 30 coroane;
    - b) patru premii . . de câte 20 "
- Medaliile sînt de trei categorii și anume: medalii de clasă I. de aur, de clasă II. de argint, de clasă III. de bronz.

Prețul mărfurilor.

Tirgul de rimători în Steinhoch. În 8 August n. s'au notat: ungurești bătrâni gri 40 — cr. până 42 — cr. de mijloc 40. — cr. până 42 1/2 cr., ungurești gri tineri 42 — cr. până 44. — cr. de mijloc 42 — cr. până 43 — cr., ușori gri 43 — cr. până 44 — cr. mazăre țerănească grea 41. — cr. până 44 — cr. de mijloc 41. — cr. până 42. — cr. ușora 42. — cr. până 44. — cr., românești, de Bakony, gre — cr. până — cr., transito gri — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito srb — cr. până 42 — cr. până 42 1/2 cr., transito de mijloc 42. — cr. până 42 1/2 cr., transito ușori 43. — cr. până 42. — cr.

Călindarul zilei.

8) Iulie (11 August) 1894.
Iulian: Ap. Sila și Silvan.
Gregorian: Susana.
Soarele: răsare 4.17 apune 7.54 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 10 August n. 11 oare dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 724.7).	Diferența din presiune	Temperatura după Celsiuz	Maximul și minimul de temperatura	Direcția vîntului
755.6	-0.3	+17.4	+31.2 +15.1	NO

Din țară 8 August n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosferică în mm.	Temperatura după Celsiuz	Vîntul direcția	stăria
Budapesta	762	+ 19.7	—	—
Sîtmar	763	+ 21.4	SO	2
Cluj	762	+ 17.0	NV	1
Orșova	761	+ 19.0	NV	1
Arad	763	+ 24.1	S	3
Panciova	762	+ 2.3	V	1

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 7 August n. 1894.

Suntințe	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.		Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	pînă		dela	pînă
Grâu	74	75	75	74	75	75
Bănațenesc nou	74	75	75	74	75	75
Grâu dela Tisa	74	75	75	74	75	75
Grâu „Pesta”	74	75	75	74	75	75
Grâu de Alba-Rog.	74	75	75	74	75	75
„Bactea”	74	75	75	74	75	75
Grâu ung. de Nord	74	75	75	74	75	75

Suntințe, vechi ori noue	Soiul	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	pînă
Secară	de nutreț	70—72	4.90	4.95
„	de vînare	60—62	5.30	5.60
„	de bore	62—64	5.40	5.60
„	de bore	64—66	5.70	6.00
Ovăz	—	89—91	5.70	6.00
Cucuruz (portuab)	bănaț.	76	—	—
Meiu	de alt soi	75	—	—
Hrișcă	—	—	—	—

Mărfuri de țară	Sept.-Oct. Main.-Iun. Iul.-Aug. Sept.-Oct. Mart.-Apr.	Cantitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	pînă
Grâu	Sept.-Oct.	6.53	6.53	6.53
Cucuruz	Main.-Iun.	5.43	5.43	5.43
Ovăz	Iul.-Aug.	5.71	5.71	5.71
„	Sept.-Oct.	5.71	5.71	5.71
„	Mart.-Apr.	6.03	6.03	6.03

Produse diverse	Soiul	Prețul	
		dela	pînă
Sem. de trif.	Lucerna ungurească	2.	56
„	roșie	62.	67.
Oleu de rap.	rafinat	—	—
Uns. de porc	dela Pesta dela țară	48.	48.0
Silînă	svătinată	—	—
„	afumată	47.	48.
Său	—	—	—
Prune	—	9.50	9.76
Lictar	slavon, nou	11.75	12.00
„	bănațenesc	12.	12.60
Miere	brută	—	—
„	galbină străcurată de Rosenau	—	—
Ceară	brută	—	—
Spirt	brută	—	—
„	drojduțe de spirt	—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 9 August n. 1894.

Hărto-monetă română	Cmp. 9.88	vînd. 9.90
Lira turcească	11.15	11.20
Imperial	10.10	10.18
Ruble rusești	1.32	1.32

Bursa de Budapesta.

Din 7 August n. 1894.

Renta de aur ung. 6%	121.60
„ de aur ung. 4%	96
„ ungal. cor. 4%	127.
Împrumutul căilor ferate ung.	121.
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisune)	121.
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisune)	101.
Bonuri rurale ung.	96.60
„ croate-slavone	96.
Obligațiunile desp. regalilor.	100.
Împrumut cu premiu ung.	161.
Losuri pentru regularea Tisei și Seghediu	143.
Renta de hărto austriacă	98.50
„ de argint austriacă	98.5

Nr. 9470 ex 1894.

[1846] 1-2

Publicațiune.

Excelența Sa dl ministru reg. ung. de comerciul, cu înaltul exmis de data 25 Maiu 1894 nr. 32955 ex 1894 a restrîns durarea tirgurilor de vite în Sibiu pe șapte zile; această împregiurare se publică prin aceasta pe cale oficială cu acel adaus, că cele trei zile prime se stabilesc pentru oi, cele două zile următoare pentru vite cornute, ear' cele două zile din urmă se stabilesc pentru cai.

Ordinea de sus va avè loc și la tirgul din Septembrie a. c. și împărțirea zilelor s'a efectuit în modul următor:

Tirgul de oi: Joi în 6, Vineri în 7 și Sâmbătă în 8 Septembrie a. c.

Tirgul de vite cornute: Luni în 10 și Marți în 11 Septembrie 1894.

Tirgul de cai: Mercuri în 12 și Joi în 13 Septembrie 1894.

Tirgul pentru mărfuri: Vineri în 14 Septembrie 1894.

Mai departe se face publicul atent, că mînarea și vînzarea vitelor amînute se concede numai în zilele stabilite ș. a. în cele trei zile de tirg de oi numai oi; în cele două zile de tirg de vite co nute numai vite cornute; ear' în cele două zile de tirg de cai numai cai se se mîne și se se vîndă la tirgul acesta.

Sibiu, 4 August 1894.

Dela magistratul orașului.

A eșit de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiu.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vînzare:

Portretul domnului Dr. IOAN RAȚIU. Cu 50 cr.

Portretul domnului Dr. V. LUCACIU. În mărime de 38x28 cm. Cu 50 cr.

TABLOUL Deputațiunii române la Viena. Cu 2 fl.

TABLOUL „CONFERENȚEI NAȚIONALE“. În mărime 33x50 cm. Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților în PROCESUL MEMORANDULUI. Cu 3 fl.

Tabloul apărătorilor. Cu 3 fl.

TABLOUL BIUROULUI DE PRESĂ. Cu 3 fl.

Institutul Tipografic în Sibiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 lei la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Piperuș Petru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcală și tîndală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcărul. Obiceiurile țărănilor români la nuntă, de Benedict Vicu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fiica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndărăniul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Blăstem de mamă. Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 lei 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frîmătări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușa cu trei picioare. Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndărătnic. Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vîntură-Teară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. Scăpărătoarea. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Balada de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcală în sațul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgărăciul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proștilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Nusciul-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina-împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roșeni. Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina mărăgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul convenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1894.

Table with multiple columns and rows showing train schedules for routes: Budapesta-Predeal, Budapesta, gara de vest - Rușava - Vercerova, Copșa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș, Cucerdea - Oșorhei - Regh-săs., Ghiriș - Turda, Sighișoara - Odorhei, Simeria (Piski) - Petroșeni - Lupeni, Simeria (Piski) - Hunedoara, Brașov - Zernesoi, Brașov - Chezdi-Oșorhei, Murăș-Ludoș - Bistrița, Careii-mari - Zelău, Arad - Timișoara.

Nota: Oarele însemnate în stînga stațiunilor sînt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Institut Tipografic T. Liviu Albini.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.